

татувати, що окремі розвинені країни розробили та ефективно втілили в життя механізми відновного правосуддя, які дозволяють реально відшкодувати шкоду, заподіяну жертві злочину. У свою чергу, аналіз вітчизняного законодавства вказує, що його положення не в повній мірі відповідають загально визнаним світовою спільнотою нормам, а отже потребують подальшого розроблення та практичного застосування.

Голобородько Денис Віталійович
к.ю.н., доц., доцент кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМИЙ ПОГЛЯД НА ДОПУСТИМІСТЬ ПОВЕРНЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ НА ДООПРАЦЮВАННЯ

Проведення у справах про адміністративні правопорушення характеризується особливою складністю та останнім часом привертає до себе увагу науковців-адміністративістів та практиків. Зважаючи на відверту застарілість положень Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) його окремі положення практично не застосовуються, а деякі процесуальні моменти, взагалі залишаються не врегульованими.

Одним з таких є стала практика судів щодо повернення протоколів про адміністративне правопорушення (з усіма матеріалами справи) на доопрацювання органу (посадовій особі), що його склала. Аналіз положень КУпАП дозволяє прийти до висновку про відсутність зазначених повноважень судді, але незважаючи на це, зазначена практика є сталою та останнім часом, з огляду на неврегульованість цього питання, набула характеру відвертого саботажу окремими судами процесу притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності.

З цього приводу слід зазначити, що наведена практика є ганебною та посуті унеможливує притягнення до адміністративної відповідальності порушника. Так відповідно до положень ч. 2 ст. 256 КУпАП протокол про адміністративне правопорушення повинен бути обов'язково підписаний особою, щодо якої він складений, тобто після повернення судом протоколу на так зване "доопрацювання", працівнику поліції, у багатьох випадках, необхідно скласти новий протокол, знайти особу яка притягається до відповідальності, ознайомити її зі змістом протоколу та вручити його копію. У площині практичного застосування даних положень КУпАП все наведене виглядає доволі проблематичним, з огляду на незгоду особи зі своїм правопорушенням та намаганням останнім уникнути можливості складання нових документів.

На захист своєї позиції, що дає можливість судам повертати протоколи на доопрацювання, завжди посилаються на ч. 5 п. 24 Постанови Пленуму Верховного суду України "Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації

транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті" від 23.12.2005 № 14, в якому ВСУ визнає правильною практику тих суддів, які вмотивованими постановами повертають протоколи про адміністративні правопорушення, складені не уповноваженою на те посадовою особою або без додержання вимог ст. 256 КпАП, відповідному правоохоронному органу для належного оформлення [1].

На наше переконання застосування зазначеної позиції є виправданим виключно при наявності суттєвих недоліків протоколу про адміністративне правопорушення, які об'єктивно перешкоджають розгляду справи.

Якщо застосовувати аналогію правових норм, то можна дійти до висновку, що суддя, на підставі п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК України, може повернути обвинувальний акт, якщо він не відповідає встановленим вимогам [2]. В свою чергу, вимоги до обвинувального акту визначені у ст. 291 КПК України.

Проводячи аналіз підстав для повернення обвинувального акту та трансформуючи їх, за аналогією, на правовідносини у сфері притягнення осіб до адміністративної відповідальності, в частині можливості повернення судом протоколу про адміністративне правопорушення на доопрацювання, можна зробити висновок, що суддя має право повернути протокол у разі:

- відсутні дані про дату, час та місце складання протоколу;
- відсутності даних про особу яка склала протокол (посада, спеціальне звання, прізвище, ім'я, по батькові поліцейського);
- відсутності анкетних даних особи, яка притягається до відповідальності (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, громадянство, місце проживання (перебування), місце роботи громадянство, документ, що підтверджує особу);
- відсутності анкетних даних потерпілого (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання (перебування));
- відсутності фактичних обставин адміністративного правопорушення, які поліцейський вважає встановленими (фабула правопорушення);
- відсутності правової кваліфікації вчиненого адміністративного правопорушення з посиланням на положення та статті (частини статті) кодексу України про адміністративні правопорушення;
- відсутності обставин які обтяжують чи пом'якшують відповідальність (статті 34, 35 КУпАП);
- не зазначення розміру шкоди завданої адміністративним правопорушенням;
- відсутності відомостей про вручення копії протоколу про адміністративне правопорушення особі відносно якої його складено, або наявності відмітки про його відмову в отриманні такої копії, засвідчену підписами двох понять;
- відсутності підпису поліцейського, який склав протокол.

Судом при винесенні постанови про направлення "адміністративного матеріалу" для дооформлення вчиняється дискреційна дія (тобто дія на власний розсуд) – вид кінцевого рішення у справі не передбачений ст. 284 КУпАП. [3]

Зазначена постанова суду, не оскаржується в апеляційному порядку, але необхідно звернути увагу на той факт, що відповідно до положень ч. 3 ст. 314 КПК України ухвала про повернення обвинувального акта може бути оскаржена в апеляційному порядку. Таким чином, використовуючи аналогію юридичних процесів, можна вести мову про можливість апеляційного оскарження та-

ких постанов під час провадження у справах про адміністративні правопорушення. Але слід наголосити, що відповідно до положень КУпАП, правом апеляційного оскарження користуються прокурор, особа, яка притягається до адміністративної відповідальності та потерпілий.

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).

2. Кримінально-процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>.

3. Постанови про направлення "адміністративного матеріалу" для дооформлення// Мurnameisthelaw[Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://mynameisthelaw.blogspot.com/2013/02/blog-post_9771.html.

Дараган Валерій Валерійович
к.ю.н., доцент кафедри

Санакосв Дмитро Борисович
к.ю.н., доц., доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
та спеціальної техніки

Христов Олександр Леонідович
к.ю.н., доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ДЕЯКИМИ СУБ'ЄКТАМИ КО- НТРОЛЮ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Високий рівень латентності злочинів у сфері державних закупівель та складність їх виявлення вимагає від оперативних підрозділів захисту економіки Національної поліції України (далі – НП України) застосування всієї різноманітності форм і методів протидії таким злочинним явищам. Одним із перспективних шляхів покращення діяльності з протидії злочинам у сфері державних закупівель є налагодження взаємодії підрозділів захисту економіки НП України з іншими суб'єктами контролю за здійсненням державних закупівель.

Державне регулювання і контроль за законністю у сфері державних закупівель згідно з положеннями Закону України «Про публічні закупівлі» здійснюють [1]: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна казначейська служба України; Рахункова палата України; Антимонопольний комітет України; Державна аудиторська служба України.

Однак не усі із зазначених вище суб'єктів наділені функцією контролю у сфері державних закупівель. Зокрема, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України наділено функціями державного регулювання сферою державних закупівель.